

ต ศัพท์ (มัน) ในปริสศัพท์นาม
ต ศัพท์ ใน นป่งสกลิงค์ แจกอย่างนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหูวจนะ
ปจมา	ตํ ลง ลี ปจมา.เอก. เอา อ กับ ลี เป็น อํ = ตํ อ.มัน	ตานิ ลง โย ปจมา. พหู. แปลง โย เป็น นิ ทีฆะ อ เป็น อา =ตานิ อ.มัน ท.
ทุตติยา	ตํ ลง อํ ทุตติยา. เอก. ลง อํ คง อํ ไว้ = ตํ นํ ลง อํ ทุตติยา. เอก. แปลง ต เป็น น ลง อํ คง อํ ไว้ = นํ ซึ่งมัน สุ่มัน ยังมัน สิ้นมัน ตลอดมัน กะมัน เฉพาะมัน	ตานิ ลง โย ทุตติยา. พหู. แปลง โย เป็น นิ ทีฆะ อ เป็น อา = ตานิ ซึ่งมัน ท. สุ่มัน ท. ยังมัน ท. สิ้นมัน ท. ตลอดมัน ท. กะมัน ท. เฉพาะมัน ท.
ตติยา	เตน ลง นา ตติยา. เอก. เอา อ กับ นา เป็น เอน = เตน ด้วยมัน โดยมัน อันมัน ตามมัน เพราะมัน มีมัน ด้วยทั้งมัน ข้างมัน ทางมัน	เตหิ ลง หิ ตติยา. พหู. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ ด้วยมัน ท. โดยมัน ท. อันมัน ท. ตามมัน ท. เพราะมัน ท. มีมัน ท. ด้วยทั้งมัน ท. ข้างมัน ท. ทางมัน ท.

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
<p>ปัลลจมี</p> <p>ตสฺมา ลง สฺมา ปัลลจมี. เอก. ลง สฺมา คง สฺมา ไว้ = ตสฺมา</p> <p>อสฺมา ลง สฺมา ปัลลจมี. เอก. แปลง ต เป็น อ. ลง สฺมา คง สฺมา ไว้=อสฺมา</p> <p>ตมฺหา ลง สฺมา ปัลลจมี. เอก. แปลง สฺมา เป็น มฺหา = ตมฺหา</p> <p>แต่มนฺ จากมนฺ กวํมนฺ เหตุมนฺ</p>		<p>เตหิ ลง หิ ปัลลจมี. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ</p> <p>แต่มนฺ ท. จากมนฺ ท. กวํมนฺ ท. เหตุมนฺ ท.</p>
<p>ฉัญฺจิจิ</p> <p>ตสฺส ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก. แปลง ส เป็น สฺส= ตสฺส</p> <p>อสฺส ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก. แปลง ต เป็น อ แปลง ส เป็น สฺส = อสฺส</p> <p>แห่งมนฺ ของมนฺ เมื่อมนฺ</p>		<p>เตสํ ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เตสํ</p> <p>เตสํนํ ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํนํ เอา อ เป็น เอ=เตสํนํ</p> <p>เนสํ ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เนสํ</p> <p>เนสํนํ ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํนํ เอา อ เป็น เอ = เนสํนํเตสํ เตสํนํ เนสํ เนสํนํแห่งมนฺ ท. ของมนฺ ท.</p>

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
สัทตมมี	<p>ตสฺมี ลง สฺมี สัทตมมี. เอก. ลง สฺมี คง สฺมี ไว้ = ตสฺมี อสฺมี ลง สฺมี สัทตมมี. เอก. แปลง ต เป็น อ ลง สฺมี คง สฺมี ไว้ = อสฺมี ตมฺหิ ลง สฺมี สัทตมมี. เอก. แปลง สฺมี เป็น มฺหิ = ตมฺหิ ไนมัน ไกล้มัน ที่มัน ครั้นเมื่อมัน ในเพราะมัน เหนือมัน บนมัน ณ มัน</p>	<p>เตสุ ลง สุ สัทตมมี. พหุ. ลง สุ คง สุ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตสุ ไนมัน ท. ไกล้มัน ท. ที่มัน ท. ครั้นเมื่อมัน ท. ในเพราะมัน ท. เหนือมัน ท. บนมัน ท. ณ มัน ท.</p>

ตัวอย่าง

นามรูปอนิจจํ (โหติ), ตถฺหิอุปฺปชฺชิตฺวํ นิรุชฺฌตฺติฯ๑.นามรูป เป็นธรรมชาติ
 ไม่เที่ยง ย่อมเป็น, เพราะว่า อ.มัน เกิดขึ้นแล้ว ย่อมดับไป ฯ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.ทรัพย์ ในเรือน ของเศรษฐี, อ.ธิด ของเขาย่อมซื้อ (กินาติ)
 ซึ่งผลไม้ ท. ด้วยมัน ฯ
๒. อ.ข้าวกล้า ท. งอกขึ้นแล้ว (รฺพฺหฺทานิ) ในนา ของชาวนา,
 อ.โค ท. ย่อมเคี้ยวกิน (ขาทฺนฺติ) ซึ่งมัน ท. ฯ
๓. อ.ลม ย่อมพัด (ปฺหฺรฺติ) ซึ่งต้นไม้, อ.ใบ ท.ของมัน ย่อมหล่น
 (ปฺตฺนฺติ) ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. พหุณี จีวรานิ เอกสุส ภิกขุสุส อุปฺปชฺชนฺติ, โส ตานิ
ภิกขุณฺ ภชีสุ ฯ
๒. เอกจฺจสฺมี กุเล ธนํ นนฺจํ, ตํ อนฺุปฺพเพน หานี คจฺจติ ฯ